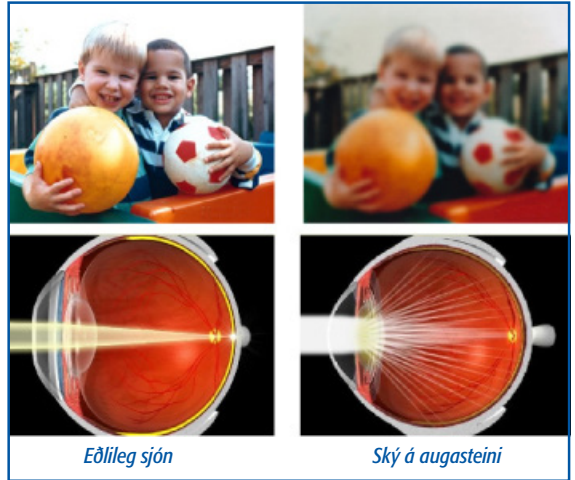

Aðgerð vegna skýs á augasteini

Ský á augasteini er algeng orsök sjóndepru og kemur fyrir hjá fólki á öllum aldri, en oftast hjá eldra fólki. Ský á augasteini veldur því að sjón minnkar smám saman, venjulega án verkja eða annarra einkenna. Til að bæta sjónina er gerð skurðaðgerð þar sem augasteinninn er fjarlægður og gerviaugasteinn settur í staðinn.

Nokkrum vikum eftir aðgerðina þurfa flestir að fá ný gleraugu a.m.k. til lestrar og verður sjónin þá eins góð og hún getur orðið. Ef kanna á

möguleika á að minnka þörf fyrir gleraugu eftir aðgerð, þ.m.t. lesgleraugu og gleraugu vegna sjónskekkju, er nauðsynlegt að láta vita af því áður en aðgerðin er gerð. Hægt er að láta hjúkrunarfræðing vita í undirbúningsviðtali, þinn augnlækni eða augnskurðlækninn.

Undirbúningsviðtal

Fyrir aðgerðina fer fram undirbúningsviðtal hjá hjúkrunarfræðingi á dag- og göngudeild augnlækninga á Eiríksgötu 5. Nauðsynlegt er að láta vita um:

- Allar aðgerðir sem hafa verið gerðar á augum, þar með talið sjónlagsaðgerð með laser.
- Ef dvalið hefur verið á sjúkrahósti erlendis síðustu sex mánuði.
- Ofnæmi fyrir lyfjum, jöði eða gúmmí (latex).

Undirbúningur heima

- Ef tekin eru sýklalyf eða sýking er í auga eða annars staðar, þarf að láta innköllunarstjóra eða ritara dag- og göngudeildar augnlækninga vita í síðasta lagi daginn fyrir aðgerð.
- Fara þarf í sturtu, klæðast hreinum fötum og fjarlægja skartgrip og andlitsfarða.
- Borða má morgunmat og taka inn sín föstu lyf að morgni aðgerðardags.

Aðgerðardagur

Mæting er á dag- og göngudeild augnlækninga að Eiríksgötu 5.

Við komu þarf að undirrita samþykki fyrir skurðaðgerð. Áætlaður dvalartími á deildinni er um tvær klukkustundir. Óvæntar aðstæður á skurðstofu geta valdið því að aðgerðartími breytist.

- Farið er í sjúkrahúsjakka utan yfir eigin föt.
- Augndropar og róandi lyf eru gefin fyrir aðgerðina eftir því sem við á.
- Augað er deyft með augndropum.

Á skurðstofu er sérstakur aðgerðarstóll þar sem fólk liggur og höfuðið hvílir á þægilegan máta. Sótthreinsað lak er breitt yfir andlitið og því síðan lyft frá vitum þannig að andrými sé nægjanlegt.

Ekki má hreyfa sig, hósta eða spjalla meðan á aðgerð stendur. Ef vart verður við óþægindi er mikilvægt að láta vita svo hægt sé að bregðast við.

Aðgerðin sjálf tekur 10–30 mínútur. Að henni lokinni er boðið upp á hressingu og hvíld. Fljótlega má síðan fara heim. Ekki má aka bíl fyrir en daginn eftir aðgerðina.

Við útskrift fær sjúklingur:

- Fræðslu
- Rafrænan lyfseðil fyrir augndropum (sendur í apótek)
- Endurkomutíma hjá lækni (yfirleitt 1–7 dögum eftir aðgerð)

Útskriftarfræðsla

Sjón

Það getur tekið nokkra daga fyrir sjónina að jafna sig eftir aðgerðina. Búast má við að sjónin verði í móðu í 1-2 daga. Flestir fá góða fjarlægðarsjón án gleraugna. Þeir sjá þá oftast illa nálægt sér og gagnast þá lesgleraugu með styrkleikanum +2.0 til +2.5. Þeir sem eru með sjónskekku þurfa áfram að nota gleraugu til að leiðrétta hana.

Gleraugnamæling fer fram í fyrsta lagi þremur vikum eftir aðgerð.

Augndropar og augnlyf

- Nota þarf augndropa, samkvæmt fyrir mælum læknis, í 3–4 vikur.
- Þeir sem nota glákulyf þurfa að opna nýja pakkingu til að nota eftir aðgerðina.
- Gott er að nota gervitár ef það er sviði eða tilfinning eins og aðskotahlutur sé í auga eftir aðgerðina

Umhirða aðgerðarauga

- Gott er að þvo í kringum augað og augnhvarma tvisvar á dag með volgu vatni.
- Augað er viðkvæmt fyrir birtu fyrst eftir aðgerð og sumum finnst gott að nota sólgleraugu þann tíma.
- Ekki má nota augnfarða í eina viku vegna hættu á sýkingu.
- Fara má í sturtu daginn eftir aðgerð en forðast þarf að fá sturtuvatn í augun fyrstu vikuna eftir aðgerð.

Verkir

Eðlilegt er að finna fyrir óþægindum í auga sem væg verkjalyf slá á. Nota má hefðbundin verkjalyf sem fást án lyfseðils í apóteki skv. leiðbeiningum á fylgiseðli.

Hreyfing

- Ráðlagt er að hafa hægt um sig í tvo daga eftir aðgerðina en óhætt er að fara út að ganga á þessum tíma.
- Ekki má fara í sund, heitan pott eða gufubað í eina viku eftir aðgerð.

Vinna og ferðalög

Byrja má aftur að vinna nokkrum dögum eftir aðgerðina ef líðan er góð. Óhætt er að fara í flug að aðgerð lokinni.

Kostnaður

Greiða þarf fyrir aðgerðina við útskrift. Verð er samkvæmt gjaldskrá Landspítala.

Mögulegir fylgikvillar

Fylgikvillar eru sjaldgæfir og eru í flestum tilvikum vægir. Mögulegir fylgikvillar geta verið:

- Bakteríusýking (í minna en 0,02% aðgerða): Alltaf er gefið sýklalyf í augað í lok aðgerðar til að minnka líkur á sýkingu.
- Sjónhimmulos (í minna en 0,1% aðgerða): Áhættan er aðeins aukin eftir augasteinsaðgerð.
- Þjúgur í augnbotni (í tæplega 1% aðgerða): Hann er meðhöndlaður með bólguminnkandi dropum eftir aðgerðina.
- Eftirský (í tæplega 10% aðgerða): Þá verður hýðið bak við gerviaugasteinin ógegnsætt. Það er meðhöndlað með einfaldri laseraðgerð.

Strax á að hafa samband við deildina ef eftirfarandi hættumerki koma fram fyrstu vikuna eftir aðgerð:

- Slæmur verkur í auga sem fer versnandi
- Sjónin versnar
- Augnhvíta verður rauð
- Ógleði eða höfuðverkur gera vart við sig

Eftir klukkan 15:30 og um helgar er haft samband við skiptiborð Landspítala í síma 543 1000 og beðið um samband við vakthafandi deildarlækni á augndeild.

Símanúmer

Dag- og göngudeild augnlækninga er opin virka daga frá klukkan 8–16, sími 543 7111 eða 543 7110

Sjúklingum og aðstandendum er velkomið að hringja á deildina ef spurningar vakna.

Vinsamlegast athugið að sjúkrahúsið getur ekki borið ábyrgð á peningum eða öðrum verðmætum svo sem símum, tölvum o.fl. sem sjúklingar eða aðstandendur hafa meðferðis.

Athygli er vakin á því að starfsfólk og nemendur sjúkrahússins eru bundin þagnarskyldu og mega því ekki ræða um málefni sjúklinga á deildinni. Við viljum vinsamlegast biðja þig og aðstandendur þína að ræða ekki það sem þið kunið að verða vitni að eða heyra um aðra sjúklinga.

Landspítali er kennslspítali og nemendur í heilbrigðisfræðum og tengdum greinum stunda hluta af námi sínu á spítalanum. Nemendur fylgjast með og taka þátt í daglegri meðferð sjúklinga og eru alltaf á ábyrgð og undir handleiðslu leiðbeinenda sinna.